

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor diplomové práce: Bc. Patrik ŠIMR

Název diplomové práce: *Le topos de Prague dans la littérature française*

Oponent diplomové práce: Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF

Komparatistická diplomová práce Patrika Šimra je zajímavá a zdařilá, zpracovává neotřelé téma, které nabízí řadu možností interpretace a výběru, nejen notoricky známých literárních děl. Autor práce zprvu definuje svá metodologická východiska podle odborných literárněvědných publikací definujících termín *Topos*, *Topoi*, která bude potom podle zvolených kritérií aplikovat na vybraná díla. Tedy zda autor analyzovaného díla skutečně navštívil Prahu, zda je Praha a její prostředí významnou součástí příběhu a zda je autor návštěvník “z vnějšku”, který Prahu a její atmosféru objevuje a nechává se jí ovlivnit. Výběr děl se soustředil především na díla novější, 20. a 21. století, avšak pohled zpět do století 19. slouží autorovi jako potvrzení, autorizace ustáleného literárního *topos*, jímž Praha skutečně je a ve francouzských literárních dílech zaujímá z hlediska čtenářské imaginace a ustálené obecně sdílené vize své místo, podobně jako např. Řím nebo Jeruzalém, byť se toto srovnání může zdát příliš smělym. Tak daleko ovšem interpretace diplomové práce nevedou, je to pochopitelné, autor se soustředil na několik francouzských a jedno quebecké literární dílo, v nichž interpretuje přítomnost Prahy jako literárního *toposu* – Apollinaire, Kundera, Binet, Sitruk, Chateaubriand, Mérimée, Thibodeau (Québec).

Přínos práce lze spatřovat i v akcentu na intertextuální vazby, kdy obrazy Prahy na sebe v dílech navazují, překračují *chronos*, vracejí se v čase, nebo se naopak obohacují o nové rozměry. V práci z nich mnohé na různých místech najdeme, však postrádáme jasnější připomenutí, shrnutí obrazu Prahy, tedy podobu *toposu*, která vyplynula z rozboru vybraných děl, ale také podrobnější pohled na to, z čeho obrazy Prahy ve francouzské literatuře vycházejí, jak a z čeho se postupně, a to již od 15. století utvářely a jak na sebe u mnoha autorů píšících o Praze, či ji jen na okraj zmiňujících, navazují. Obraz Prahy a Čech obecně je ve francouzském kulturním kontextu ustálený, vytvořený právě literárními fikcemi, které jsou v povědomí Francouzů pevně zakotvené, ačkoliv se často liší od osobní zkušenosti s návštěvou našeho hlavního města. Zde jen připomeneme dílo Umberta Eca *Le cimetière de Prague* (Pražský hřbitov), který s Prahou nemá mnoho společného, jehož název však rozehrává konotace a *topoi* blízké povědomí francouzskému, italskému a jistě i dalším národnostem. Konečně je třeba zmínit dobrou práci s adekvátní bibliografií i webografií a stručný didaktický návod, jak by bylo možné využít zmíněných literárních textů v hodinách výuky francouzštiny a zpestřit mezikulturní témata i o francouzský pohled na naše dějiny a Prahu.

Diplomová práce Patrika Šimra je napsaná kultivovanou francouzštinou, bohužel se však autor nevyhnul mnoha chybám, ať už v rodě substantiv, nefrancouzském slovosledu či v interpunkci. Jsou vyznačeny v tištěné verzi práce, zde uvedeme jen několik příkladů:

„les uns des journaux“ s. 29; (ville de) Prague je femininum – chybně v adjektivech na různých místech; chybný slovosled „des invasions des armées de terre et même de l’air érangères“ p. 31; „Lina Heidrich, une épouse...“ máte to chápat jako že Heidrich měl maželek víc? p. 36; „15 mars

1993“ zřejmě 1939 p. 36; „l'Université de Charles“, „éléments novatrice“ místo novateurs s. 39; sloveso „apparaitre“ není zvrtné např. s. 9; „un interview“ p. 40.

Definice v poznámce 63 s. 32: „Un acronyme – se skládá ze slabik, nikoliv iniciál ustáleného slovního spojení, jak je dále správně uveden příklad BeNeLux - ovšem, co znamená „sigle“ HHhH, jak zní to slovní spojení, se nedozvíme. „Comparer des noms „topographiques“ správný, adekvátní termín je toponymique s. 53.

Závěrečná redakce a korekce diplomové práce měla být pečlivější, přesto ji považuji za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě

1. Domníváte se, na základě vašich literárních rešerší a rozborů, že lze v kontextu francouzské literatury mluvit o "mýtu Prahy", tak jak to nalézáme u některých francouzských autorů?

2. Zůstal skutečně „ancien Hotel de Ville de Prague“, částečně zničený v posledních hodinách Druhé světové války, jako memento utrpení Čechů, jak píše Kundera – viz citát na straně 29? Nebo by jeho „neobnova“ mohla mít i jiný důvod?

V Praze dne 7. září 2020

Renáta Listíková, oponent